

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ  
«ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ  
ЛУЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»  
Циклова комісія швейного виробництва та оздоблення виробів**

---

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Заступник директора  
з навчально-виробничої роботи

\_\_\_\_\_ І. АНДРОЩУК

\_\_\_\_\_ 2023 року

**ОСВІТНЯ РОБОЧА ПРОГРАМА  
з дисципліни «ЖИВОПИС»**

Розробник \_\_\_\_\_ Григорій ІВАНЧЕНКО \_\_\_\_\_

Код та назва професії \_\_\_\_\_ 7433 Кравець, 8263 Вишивальник \_\_\_\_\_

Рівень кваліфікації \_\_\_\_\_ вишивальник 2 (1-2)-го розряду \_\_\_\_\_

Ступінь навчання \_\_\_\_\_ другий \_\_\_\_\_

Вид професійної підготовки \_\_\_\_\_ первинна професійна підготовка \_\_\_\_\_

Вид підготовки для здобуття ПТО \_\_\_\_\_ професійно-теоретична підготовка \_\_\_\_\_

Мова навчання \_\_\_\_\_ українська \_\_\_\_\_



## ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Тем – 6	Рівень кваліфікації: Кравець 2-3 розряду Вишивальник 1-2 розряду	Форма навчання
		денна
	Код та назва професії: 7433 Кравець, 8263 Вишивальник	Рік підготовки
		III
		Семестр
		V
Загальна кількість годин – 34	Освітньо-кваліфікаційний рівень: кваліфікований робітник	Лекції
		8 год.
		Практичні
		26 год.
		Вид контролю:
		Залік, річна

## 2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

<p>Місце дисципліни в освітній програмі:</p>	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є оволодіння основами живопису, формування та розвиток предметних та ключових компетентностей для здобувачів освіти. Творчих та достатніх для засвоєння навчальної дисципліни, на рівні вимог державного стандарту СП(ПТО)О України.</p> <p>Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є виконання практичного малювання, що визначаються – видами, жанрами у живописі, композиційним та кольоровим ескізуванням, різними техніками малювання для вишивки, одягу.</p>
<p>Компетентності загальні або фахові:</p>	<p>Код. – ЗПК. 8. Найменування компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- оволодіння загальною первинною професійною компетентністю.</li></ul> <p>У результаті вивчення виду підготовки здобувач (учень), повинен знати загальні компетентності.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>Оперативність в прийнятті правильних рішень у позаштатних ситуаціях під час роботи.</p> <p>Здатність відповідально ставитись до професійної діяльності.</p> <p>Знання професійної лексики, та термінології.</p> <p>Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>Дотримання професійної етики.</p> <p>Запобігання конфліктних ситуацій.</p> <p>Зміст фахових, професійних компетентностей.</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- оволодіння основами живопису;</li><li>- види, жанри живопису;</li><li>- матеріали, інструменти та приладдя для живопису;</li><li>- правила користування фарбами, різні види письма;</li><li>- загальні відомості про колорит, колір, спектр;</li><li>- хроматичні та ахроматичні кольори, основні кольори, теплі та холодні кольори, доповнюючі – споріднені, споріднено-контрастні кольори;</li><li>- прийоми змішування кольорів та заливання площини;</li><li>- способи посилення або послаблення кольорових тонів;</li><li>- прийоми плавного переходу одного кольору в інший технікою «по-мокрому» від теплих до холодних кольорів;</li><li>- прийоми градації тону від білого кольору до чорного;</li><li>- зміни тону, насиченості і світлоти хроматичних кольорів від вмісту в них ахроматичного кольору;</li><li>- види орнаменту, послідовність виконання орнаменту в кольорі на площині;</li><li>- порядок замальовування осіннього листя із застосуванням різних технік акварельного живопису;</li></ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- послідовне виконання етюдів з об'ємних предметів заданої форми і фактури;</li> <li>- стилізація малюнків нескладних натюрмортів;</li> <li>- послідовне виконання натюрмортів з овочів, фруктів і квітів;</li> <li>- послідовність виконання етюдів: птахів, тварин та фігури людини в одязі.</li> </ul> <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- виконувати змішування основних кольорів;</li> <li>- користуватись різними видами фарб та видами письма;</li> <li>- виконувати заливку площини, технікою глянсування, розтягування кольору, градації тону від білого кольору до чорного, змішувати хроматичні кольори з ахроматичними зі зміною тону, насиченості і світлоти;</li> <li>- виконувати орнамент в кольорі на площині;</li> <li>- виконувати етюди осіннього листя різних дерев різними техніками акварельного живопису;</li> <li>- виконувати етюди об'ємних предметів заданої форми і фактури;</li> <li>- виконувати стилізацію малюнків нескладних натюрмортів в кольорі;</li> <li>- виконувати натюрморти з овочів, фруктів і квітів;</li> <li>- виконувати етюди птахів, тварин, фігури людини в одязі</li> </ul>
<p>Програмні Результати навчання:</p>	<p>Перехід до компетентнісного підходу програмних результатів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- переорієнтацію з процесу на результат освіти в діяльнісному вимірі;</li> <li>- зміцнення акценту з накопичування нормативно визначених знань, умінь і навичок на формування й розвиток в здобувачів (учнів) здатності практично виконувати, діяти, застосовувати досвід успішних дій у конкретних ситуаціях;</li> <li>- аналіз та вплив теоретичних знань в області художньої розробки на зміни в технологіях виробництва;</li> <li>- результати навчальної діяльності розглядають як особисті досягнення, знання, принципи і прийоми збору, систематизації, узагальнення і використання інформації;</li> <li>- підготовка інформаційних матеріалів для навчання.</li> </ul>

<b>3. ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</b>				
<b>ФОРМА НАВЧАННЯ</b>		<b>ДЕННА (ОЧНА)</b>		
<b>ФОРМА КОНТРОЛЮ</b>		Підсумкові оцінки (залік, річна)		
Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин:		
		Разом	Навчальні заняття:	
			з них:	
			Лекційні заняття	Практичні заняття
1	2	3	4	5
ЗПК. 8	Тема 1. Оволодіння основами живопису.	2	2	-
ЗПК. 8	Тема 2. Матеріали, інструменти, приладдя для живопису.	2	2	-
ЗПК. 8	Тема 3. Загальні відомості про колорит в живописі.	12	2	10
ЗПК. 8	Тема 4. Види орнаменту. Орнаментальна композиція.	12	2	10
ЗПК. 8	Тема 5. Виконати етюд осіннього листя різноманітних дерев, різними техніками живопису.	6	-	6
<b>Разом з дисципліни:</b>		<b>34</b>	<b>8</b>	<b>26</b>

<b>4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</b>			
<b>4.1 Теми лекцій</b>			
<b>Код модуля</b>	<b>Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу</b>	<b>К-сть годин</b>	<b>Рекомендована література</b>
<b>V семестр</b>			
<b>ЗПК. 8</b>	<b>Тема 1. Оволодіння основами живопису.</b>	<b>2</b>	
ЗПК. 8	1. Поняття про живопис для підготовки кваліфікованого робітника. Виразальні засоби.	1	1,2,3,4,5,6
	2. Бесіда про види та жанри в живописі.	1	1,2,3,4,5,6
<b>ЗПК. 8</b>	<b>Тема 2. Матеріали, інструменти, приладдя для живопису.</b>	<b>2</b>	
ЗПК. 8	3. Образотворчі засоби, матеріали для виконання живопису (асортимент матеріалів для живопису).	1	1,2,3,4,5,6
	4. Інструменти, вторинні матеріали та приладдя для художніх робіт (правила користування фарбами, види)	1	1,2,3,4,5,6,7
<b>ЗПК. 8</b>	<b>Тема 3. Загальні відомості про колорит в живописі.</b>	<b>2</b>	
ЗПК. 8	5. Засоби художньої виразності живопису (виразальні засоби) колір, спектр.	1	1,2,3,4,5,6,8
	6. Хроматичні та ахроматичні кольори, основні кольори, теплі та холодні кольори. Властивості якості кольорів. Характеристика поєднання та властивості доповнюючих кольорів.	1	1,2,3,4,5,6,7
<b>ЗПК. 8</b>	<b>Тема 4. Види орнаменту. Орнаментальна композиція.</b>	<b>2</b>	
ЗПК. 8	7. Види орнаменту. Орнаментальна композиція з геометричними і рослинними елементами.	1	1,2,3,4,5,6,7,9
	8. КР (письмові завдання). Залік.	1	
Разом за V семестр		8	
<b>Разом</b>		<b>8</b>	

#### 4.2 Теми практичних занять

<b>Код модуля</b>	<b>Назва теми (компетентності) Зміст навчального матеріалу</b>	<b>К-сть годин</b>	<b>Форма та засоби контролю</b>	<b>Рекомендована література</b>
<b>V семестр</b>				
<b>ЗПК. 8</b>	<b>Тема 3. Загальні відомості про колорит в живописі.</b>	<b>10</b>	Групова форма	
ЗПК. 8	9. Практична робота 1. Вивчення прийомів заливання площини (початкові вправи). Технічні (вправи).	1	Вик. завдань	1,2,3,4,5,6

	10. Вправа 1 на тему: Зображення на аркуші паперу рівною заливкою трьох основних кольорів: червоного, синього, жовтого.	1	Поточний контроль	1,2,3,4,5,6
ЗПК. 8	11. Засвоєння прийомів рівномірного покриття площини кольором. Завершення вправи 1.	1	Поточне оцінювання	1,2,3,4,5,6
	12. Вправа 2 на тему: Зображення на аркуші паперу змішування трьох основних кольорів: червоного, синього, жовтого.	1	Поточний контроль	1,2,3,4,5,6
ЗПК. 8	13. Прийоми виконання заливки площини на аркуші паперу, змішування трьох основних кольорів до складених. Завершення вправи 2.	1	Поточне оцінювання	1,2,3,4,5,6
	14. Вправа 3 на тему: Зображення на аркуші паперу хроматичних кольорів (спектральних тонів).	1	Поточний контроль	1,2,3,4,5,6
ЗПК. 8	15. Прийоми виконання заливки площини різної степені насиченості, яскравості на аркуші паперу усіх інших кольорів (кола). Завершення вправи 3.	1	Поточне оцінювання	1,2,3,4,5,6
	16. Вправа 4 на тему: Зображення на аркуші паперу ахроматичних кольорів (безбарвних, нейтральних).	1	Поточний контроль	1,2,3,4,5,6
ЗПК. 8	17. Зображення на аркуші паперу чорного, сірого та відтінки сірувато-білого кольору у смузі. Завершення вправи 4.	1	Поточне оцінювання	1,2,3,4,5,6
	18. Завершена практичної роботи 1.	1	Поточне оцінювання	1,2,3,4,5,6
<b>ЗПК. 8</b>	<b>Тема 4. Види орнаменту. Орнаментальна композиція.</b>	<b>10</b>	Групова форма	
	19. Практична робота 2. Знайомство з кольоровою композицією плоского орнаменту.	1	Вик. завдань	1,2,3,4,5,6,9
	20. Фрагмент нескладного орнаменту в кольорі.	1	Поточний контроль	1,2,3,4,5,6,9
ЗПК. 8	21. Малювання орнаменту із геометричними і рослинними елементами.	1	Поточний контроль	1,2,3,4,5,6,9
	22. Компонування на форматі ескізу.	1	Поточний контроль	1,2,3,4,5,6,9
ЗПК. 8	23. Лінійно конструктивна побудова ескізу.	1	Поточний контроль	1,2,3,4,5,6,9
	24. Послідовність виконання орнаменту	1	Поточний	1,2,3,4,5,6,9



	в кольорі на площині.		контроль	
ЗПК. 8	25. Виконання орнаменту в кольорі на площині.	1	Поточний контроль	1,2,3,4,5,6,9
	26. Завершення орнаменту в кольорі на площині першого плану.	1	Поточний контроль	1,2,3,4,5,6,9
ЗПК. 8	27. Завершення орнаменту в кольорі на площині другого плану.	1	Поточне оцінювання	1,2,3,4,5,6,9
	28. Завершення практичної роботи 2.	1	Поточне оцінювання	1,2,3,4,5,6,9
<b>ЗПК. 8</b>	<b>Тема 5. Виконати етюд осіннього листя різноманітних дерев, різними техніками живопису.</b>	<b>6</b>	Групова форма	
ЗПК. 8	29. Практична робота 3. Порядок замальовування осіннього листя із застосуванням різних технік акварельного живопису. Етюди листя різних дерев.	1	Вик. завдань	1,2,3,4,5,6,9
	30. Композиція на форматі. Порядок замальовування листя у заданому орнаментальному ритмі без фону.	1	Поточний контроль	1,2,3,4,5,6,9
ЗПК. 8	31. Компонування на форматі, замальовування листя у заданому орнаментальному ритмі без фону.	1	Поточний контроль	1,2,3,4,5,6,9
	32. Робота олівцем. Лінійно конструктивна побудова ескізу листя дерев різних порід.	1	Поточний контроль	1,2,3,4,5,6,9
ЗПК. 8	33. Застосування різної акварельної техніки для малювання листя різних дерев. Завершення практичної роботи 3.	1	Поточне оцінювання	1,2,3,4,5,6,9
	34. Залік.	1	Підсумков. контроль	1,2,3,4,5,6,9
Разом за V семестр		26		
<b>Разом</b>		<b>34</b>		

### **5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА**

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання дисципліни є тип засвоєння нових знань, показ ілюстрацій із малюнками.

Теоретичні та практичні заняття з індивідуальними завданнями.

Виконання практичної роботи: реферат, презентація, практичне завдання.

Використовуються на практичних заняттях: проектор, ноутбук.

## 6. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

### 6.1. Порядок оцінювання результатів навчання

Форма контролю	Порядок проведення контролю
Поточний контроль	Опитування, домашнє завдання, виконання практичної роботи, поточне оцінювання, тематичне оцінювання.
Підсумковий контроль	Залік, річна

### 6.2. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання за національною шкалою:		Критерії та визначення оцінювання
Рівень компетентності	оцінка:	
	12-бальна	
Високий (творчий)	12	Здобувач вільно володіє програмовим матеріалом, виявляє здібності, вміє самостійно поставити мету дослідження, вказує шляхи її реалізації, робить детальний аналіз, легко володіє професійною компетентністю знань із живопису.
	11	Здобувач на високому рівні опанував програмовий матеріал, самостійно, у межах чинної програми.
	10	Здобувач вільно володіє вивченим матеріалом. Вміє опрацьовувати інформацію, здатний відповідально ставитись до професійної діяльності на високому рівні.
Достатній (конструктивно-варіативний)	9	Здобувач вільно володіє вивченим матеріалом у стандартних ситуаціях, наводить приклади його практичного застосування та аргументи на підтвердження власних думок. Підтверджує здатність працювати в команді на достатньому рівні.
	8	Здобувач уміє пояснювати, конструктивно та добре узагальнювати компетентність знань із живопису, практично систематизувати їх, зі сторонньою допомогою (викладача, учнів), робити висновки.
	7	Здобувач може пояснювати, виправляти допущені неточності, виявляє компетентність: знання і розуміння основних положень (законів, понять, теорій із живопису, малювання).
Середній (репродуктивний)	6	Здобувач може зі сторонньою допомогою пояснювати професійні базові компетентності, виправляти допущені неточності (власні, інших учнів), виявляє середні елементарні знання на задовільно, що до основних положень (понять, теорій із живопису).

	5	Здобувач описує професійні базові компетентності, відтворює значну частину навчального матеріалу, знає матеріал окремих тем блоку записує, замальовує, основні ескізи із живопису.
	4	Здобувач за допомогою викладача розробляє ескізи, без пояснень на середньому рівні, наводить приклади, що ґрунтуються на його власних спостереженнях чи матеріалі із джерел інформації,
Початковий (рецептивно-продуктивний)	3	Здобувач за допомогою викладача розробляє ескізи, на початковому рівні, слабо наводить приклади, що ґрунтуються на його власних спостереженнях чи матеріалі із джерел інформації,
	2	Здобувач за допомогою викладача розробляє ескізи із поясненнями на початковому рівні, не розробляє сам ескізи у матеріалі із джерел інформації, та не розуміє матеріал тощо.
	1	Учень володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання за допомогою викладача відповідає на запитання, що потребують відповіді “так” чи “ні”.

## 7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

№ з/п	Автор та назва літературного джерела (інформаційного ресурсу в Інтернет)
7.1. Основна література:	
1.	Горбенко А.А. Акварельний живопис для архітекторів: посібн. для худ. закл. / А.А. Горбенко. – К.: Будівельник, 2020. – 128 с.
2.	Горбатюк Н.А. Практичне ескізування одягу : навч. посіб. для здобувачів освіти. / Наталія Горбатюк., Людмила Авілкова., Ганна Откидач., Ірина Романюк., Ганна Животовська. – Київ : Грамота, 2021. – 192 с. : іл
3.	Кириченко М.А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти: навчальний посібник. 2-ге вид., перероб і допов. / Л.Г. Кириченко., І.М. Кириченко. – Київ : Вища школа, 2019. – 190 с.
7.2. Допоміжна література:	
4.	Радкевич В.О. Моделювання одягу: підручник. / В.О. Радкевич. – Київ : Вікторія, 2019 – 352 с.
5.	Рисунок та основи композиції [Текст]: Конспект лекцій для здобувачів початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти освітньо-професійної програми «Технології легкої промисловості» галузь знань 18 Виробництво та технології спеціальності 182 Технології легкої промисловості денної форми навчання / уклад. Г.П. Іванченко. – Луцьк : ТК Луцького НТУ, 2019. – 136 с.
6.	Живопис: Методичні вказівки до практичних занять для студентів III-IV курсів спеціальності 182 «Технології легкої промисловості» денної форми навчання та викладачів / уклад. Іванченко Г.П. – Луцьк : ТК Луцького НТУ, 2018. – 48 с.
7.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:	
7.	Навчальний посібник «Практичне ескізування одягу» Наталія Горбатюк 2021 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <a href="https://uabooks.top/4278-navchalniy-posbник-praktichne-eskzuvannya-odyagu-gorbatyuk-2021.html">https://uabooks.top/4278-navchalniy-posbник-praktichne-eskzuvannya-odyagu-gorbatyuk-2021.html</a>
8.	Живопис [Електронний ресурс] / П.В. Дячук – Режим доступу до ресурсу: <a href="http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi">http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi</a>
9.	Як стилізувати природні форми. Образотворче мистецтво. [Електронний ресурс]: дистанційне навчання. Відеоурок. – Режим доступу до ресурсу: <a href="https://www.youtube.com/watch?v=LQx1ACPyPJQ">https://www.youtube.com/watch?v=LQx1ACPyPJQ</a>